GRAMATYKA

3 **Proszę uzupełnić odpowiedzi, podkreślając odpowiedni zwrot.**

0. My też mamy dużo supermarketów, ale .....
   a) u nas jest trochę drożej niż u was.
   b) to nie takie proste.
1. ....., ludzie nie mają problemów ze znalezieniem pracy, jak u was.
   a) Mamy takie same problemy.
   b) U nas jest inaczej.
2. Mieszkałam przez rok w Indiach. Często pytają mnie, czy żyje się tam łatwiej, czy trudniej niż w USA, ale nie wiem, co powiedzieć – ..... .
   a) to trudno porównać.
   b) u nas jest taniej.
3. Zarobki w Polsce są jeszcze nieco niższe niż na Zachodzie, ale ..... .
   a) u nas jest podobnie, jak u was.
   b) tego nie można porównywać.

POROWNYWANIE

A jak jest u państwa / u ciebie / u was?

- U nas jest podobnie / tak samo, jak u was.
- U nas jest inaczej.
- U nas jest drożej / trudniej niż u was.
- Mamy takie same / podobne problemy.
- Mamy inne problemy niż wy.
- Nasze problemy są inne.
- Tego nie można porównywać.
- To trudno porównać.
- To nie (jest) takie proste, (jak myślisz).

4 **Proszę wybrać jedną z poniższych sytuacji, a następnie przygotować dialog, w którym porównają Państwo warunki życia w niżej podanych miejscach.**

1.
a) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Europy.
b) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Azji.

2.
a) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Ameryki Północnej.
b) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Afryki Południowej.

3.
a) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Europy Wschodniej.
b) Jesteś mieszkańcem / mieszkanką dowolnego kraju Europy Zachodniej.

Literatura

5 **Proszę przeczytać fragment eseju filozofa Leszka Kołakowskiego. Czy autor krytykuje inne kultury, a może w tekście ukryta jest jakaś głębsza myśl? Proszę przedstawić grupie swoją opinię na temat tekstu.**

Ktokolwiek powiada w Europie, że wszystkie kultury są równe, normalnie nie miałby ochoty, żeby mu odcinano rękę, kiedy oszukuje przy podatkach, albo by mu zaaplikowano biczowanie publiczne – czy ukamienowanie w wypadku kobiety – jeśli uprawia miłość z osobą, która nie jest jego legalną żoną (lub mężem). Powiedzieć w takim przypadku: „takie jest prawo kanoniczne, trzeba respektować inne tradycje", to powiedzieć w gruncie rzeczy: „u nas to by było okropne, ale dla tych dzikusów to w sam raz"; tak więc wyrażamy nie tyle respekt, ile pogardę dla innych tradycji, a zdanie „wszystkie kultury są równe" najmniej się nadaje do tego, by tę postawę opisać.

Leszek Kołakowski, *Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań*

Leszek Kołakowski, ur. w 1927 roku w Radomiu, zm. w 2009 roku w Oksfordzie, polski filozof zajmujący się głównie historią filozofii, historią idei oraz filozofią religii, eseista, publicysta i prozaik.

na podstawie: *Leszek Kołakowski*, www.wikipedia.org

6 **Proszę dopasować definicje do podanych wyrazów.**

a) Rozproszenie jakiejś narodowości wśród innych narodów (...); grupa tych ludzi; terytorium, na którym żyją.
b) Kraj, w którym się ktoś urodził i który jest krajem jego rodaków.
c) Wyjazd z ojczyzny do innego państwa w celu osiedlenia się tam; pobyt poza granicami ojczyzny po osiedleniu się tam.
d) Skupisko przebywającej na emigracji ludności polskiego pochodzenia.
e) Człowiek tej samej narodowości.

na podstawie: *Mały słownik języka polskiego*, Warszawa 1997

1. *emigracja*
2. *rodak*
3. *diaspora*
4. *ojczyzna*
5. *Polonia*

LIVEWORKSHEETS

CD 17

7 **Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić brakujące liczby.**

EMIGRACJA w Unii Europejskiej: Polska nie jest już liderem

Skala polskiej emigracji zarobkowej z pewnością jest powodem do niepokoju. Według danych GUS-u i Eurostatu, w innych krajach UE obecnie mieszka mniej więcej .....2,5 mln.....[0] naszych rodaków. Skutki emigracji zarobkowej są widoczne m.in. na rynku pracy i mniejszych rynkach mieszkaniowych. Warto jednak zdawać sobie sprawę, że nie tylko Polacy masowo wyjechali do pracy za granicą. Mieszkańcy kilku innych państw Unii Europejskiej jeszcze częściej wybierają emigrację. Polacy mają poważną konkurencję na zachodnich rynkach pracy.

Mobilność Europejczyków sprawia, że oszacowanie rozmiarów migracji na Starym Kontynencie bywa trudne.

Polacy stanowią drugą najliczniejszą grupę emigrantów w obrębie UE: .....[1]. Jeszcze chętniej emigrują mieszkańcy Rumunii. W ubiegłych latach poza granicami ojczystego kraju przebywały prawie trzy miliony Rumunów. Trudno zatem dziwić się, że obywatele Rumunii stanowią konkurencję dla Polaków na rynkach pracy niektórych krajów UE, np. Niemiec oraz Wielkiej Brytanii.

Jeżeli chodzi o inne kraje „nowej Unii", to stosunkowo dużą liczbą emigrantów wyróżnia się też Bułgaria – .....[2]. W innych państwach UE dość trudno spotkać natomiast Czechów – .....[3], Estończyków – .....[4] oraz Słoweńców – .....[5]. Częściej wyjeżdżają m.in. Słowacy – .....[6], Węgrzy – .....[7], Litwini – .....[8] oraz Chorwaci – .....[9]. Uwagę zwraca również duża liczba Włochów i Portugalczyków, żyjących w innych krajach wspólnoty. Dla sporej części tych osób, motywacją do opuszczenia rodzinnego kraju był kryzys gospodarczy, połączony z wysokim bezrobociem wśród młodych osób.

Polska pod względem odsetka emigrantów ustępuje kilku innym państwom członkowskim UE. Szacunki z ostatnich lat wskazują, że osoby posiadające miejsce zamieszkania za granicą, wówczas stanowiły 6,2% oficjalnej liczby ludności Polski. Znacznie wyższe wyniki odnotowano dla:

- Rumunii – 15,1%
- Portugalii – 11,4%
- Litwy – 11,1%
- Chorwacji – 9,6%
- Łotwy – 9,2%
- Bułgarii – 8,9%
- Irlandii – 8,4%

Dość zaskakująca obecność Irlandii w grupie państw wymienionych powyżej, może być echem poważnego kryzysu gospodarczego, który przed dekadą dotknął ten wyspiarski kraj. Warto również dodać, że dwa lata temu Słowacja cechowała się bardzo podobnym wynikiem jak Polska.

na podstawie: RynekPierwotny.pl / Forsal.pl

LIVEWORKSHEETS

• GRAMATYKA

8 **Proszę uzupełnić tabelę.**

ODMIANA LICZEBNIKA GŁÓWNEGO – RODZAJ MĘSKI, ŻEŃSKI I NIJAKI

prawie
co najmniej
blisko
ponad

około
poniżej
powyżej
od... do...

między... a...
przed

mianownik / biernik	dopełniacz	narzędnik
jeden / jedna / jedno	jednego / jednej / jednego	jednym / jedną / jednym
dwa / dwie	dwóch	dwoma / dwiema (dwoma) / dwoma
trzy	trzech	trzema
cztery	czterech	
pięć	pięciu	pięcioma (pięciu)
sześć		
jedenaście	jedenastu	jedenastoma (jedenastu)
dwanaście	dwunastu	dwunastoma (dwunastu)
trzynaście	trzynastu	trzynastoma (trzynastu)
czternaście		
piętnaście		
szesnaście		
dwadzieścia	dwudziestu	dwudziestoma (dwudziestu)
dwadzieścia jeden	dwudziestu jeden	dwudziestoma (dwudziestu) jeden
dwadzieścia dwa /dwie	dwudziestu dwóch	dwudziestoma dwoma / dwiema (dwoma)
trzydzieści	trzydziestu	trzydziestoma (trzydziestu)
czterdzieści		
pięćdziesiąt	pięćdziesięciu	pięćdziesięcioma (pięćdziesięciu)
sześćdziesiąt		
sto	stu	stu (stoma)
dwieście	dwustu	dwustu (dwustoma)
trzysta	trzystu	trzystu (trzystoma)
czterysta		
pięćset	pięciuset	pięciuset
sześćset		
tysiąc	tysiąca	tysiącem
dwa tysiące	dwóch tysięcy	dwoma tysiącami
milion	miliona	milionem
dwa miliony	dwóch milionów	dwoma milionami
miliard	miliarda	miliardem
	dwóch miliardów	dwoma miliardami

Prawie sto tysięcy osób mieszka w Kaliszu.
Co najmniej trzysta trzydzieści kilometrów dzieli Kraków i Warszawę.
Blisko milion pięćset tysięcy (półtora miliona) Polaków wyjechało z kraju.
Wyremontowano **ponad** siedemdziesiąt domów.
W samolocie leciało **około** dwustu siedemdziesięciu pasażerów.
Bezrobocie wynosi **poniżej** siedmiu procent.
Wczoraj było **powyżej** trzydziestu stopni Celsjusza.
Prawo stałego pobytu otrzymało **od** tysiąca **do** dwóch tysięcy osób.
Za wynajęcie większego mieszkania musimy zapłacić **między** dwoma **a** trzema tysiącami złotych.
Przed dwoma miesiącami wyemigrował z kraju.

LIVEWORKSHEETS